

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง (sample size)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (mean of squares)
*p ≤ .05	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p > .05	แทน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยใช้การทดสอบที (t-test) ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบเอฟ (F-test) ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิทยฐานะ และที่ตั้งจังหวัด ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n = 350 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	127	36.29
หญิง	223	63.71
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	102	29.14
30 - 45 ปี	104	29.72
มากกว่า 45 ปี	144	41.14
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	195	55.71
สูงกว่าปริญญาตรี	155	44.29
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	105	30.00
ครู	245	70.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 350 คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	116	33.14
10 - 20 ปี	108	30.86
มากกว่า 20 ปี	126	36.00
วิทยฐานะ		
ไม่มีวิทยฐานะ	128	36.57
วิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป	222	63.43
ที่ตั้งจังหวัด		
สิงห์บุรี	61	17.43
ลพบุรี	151	43.14
อ่างทอง	70	20.00
ชัยนาท	68	19.43

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.71 อายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.14 การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 55.71 ตำแหน่งครู คิดเป็นร้อยละ 70.00 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 วิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 63.43 และสถานศึกษาตั้งอยู่ในลพบุรี คิดเป็นร้อยละ 43.14

ตอนที่ 2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ใน 4 แบบ ได้แก่ 1) แบบลูกโซ่ 2) แบบวงล้อ 3) แบบวงกลม และ 4) แบบทุกช่องทาง โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตาราง 3-7

ตาราง 3 ระดับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบลูกโซ่

แบบลูกโซ่	ระดับการติดต่อสื่อสาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีความตั้งใจ ความเข้าใจ การยอมรับ และนำไปสู่การสื่อสารให้ตรงเป้าหมาย	4.30	0.60	มาก
2. ใช้ภาษาธรรมดาที่ใช้อยู่เป็นประจำ	4.25	0.64	มาก
3. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อการส่งสาร	4.14	0.73	มาก
4. คาดการณ์ล่วงหน้าในเรื่องการโต้ตอบของผู้สื่อสาร	3.96	0.76	มาก
5. มีการใช้ภาษาท่าทางประกอบการสื่อสาร	3.93	0.84	มาก
6. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับสารจากการสื่อสารในแต่ละครั้ง	3.90	0.76	มาก
7. มีการพัฒนาทักษะการฟังจากการสื่อสาร	4.00	0.82	มาก
8. มีการพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อใช้ในการสื่อสาร	3.92	0.76	มาก
9. จุดเริ่มต้นของการสื่อสารสามารถเริ่มต้นได้จากบุคลากรทุกระดับ	4.08	0.73	มาก
10. ผู้ได้บังคับบัญชามีการรายงานผลการสื่อสารให้ผู้บังคับบัญชา	3.90	0.67	มาก
11. บุคลากรทุกคนมีการแสดงความคิดเห็นในการสื่อสาร	3.97	0.78	มาก
12. บุคลากรมีการแสดงความรู้สึกที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน	4.05	0.68	มาก
13. แหล่งข้อมูลข่าวสารมีความน่าเชื่อถือ	3.89	0.78	มาก
14. บุคคลที่เป็นตัวกลางในการสื่อสารมีความเป็นผู้นำสูง	3.99	0.71	มาก
ภาพรวม	4.02	0.50	มาก

จากตาราง 3 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบลูกโซ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความตั้งใจ ความเข้าใจ การยอมรับ และนำไปสู่การสื่อสารให้ตรงเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60) ใช้ภาษาธรรมดาที่ใช้อยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อการส่งสาร ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.73)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารมีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.78)

ตาราง 4 ระดับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงล้อ

แบบวงล้อ	ระดับการติดต่อสื่อสาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการติดต่อสื่อสารกันแบบข้ามหน่วยงาน	4.12	0.68	มาก
2. มีการรายงานผลการสื่อสารข้ามหน่วยงานให้ ผู้บังคับบัญชารับทราบ	3.99	0.61	มาก
3. มีการสื่อสารทั้งแบบที่ใ้ข่าวจาและไม่ใ้ข่าวจา	4.16	0.68	มาก
4. ผู้ที่ติดต่อสื่อสารกันจะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง หน้าที่ใดก็ได้	4.12	0.71	มาก
5. ผู้ที่สื่อสารสามารถเป็นได้ทั้งผู้ส่งและผู้รับใน ขณะเดียวกัน	4.13	0.75	มาก
6. มีการติดต่อสื่อสารกันทั่วทั้งหน่วยงาน	3.98	0.90	มาก
7. การสื่อสารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	4.03	0.84	มาก
8. บุคลากรทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบต่อกระบวนการ สื่อสาร	3.90	0.79	มาก
9. บุคลากรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อการ ติดต่อสื่อสาร	4.00	0.76	มาก
10. มีผู้นำที่ชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร	4.01	0.86	มาก
11. ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลภาพรวมของการสื่อสารใน หน่วยงาน	3.97	0.73	มาก
ภาพรวม	4.04	0.51	มาก

จากตาราง 4 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงล้อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการสื่อสารทั้งแบบที่ใ้ข่าวจาและไม่ใ้ข่าวจา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.68) ผู้ที่สื่อสารสามารถเป็นได้ทั้งผู้ส่งและผู้รับในขณะเดียวกัน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. =

0.75) และมีการติดต่อสื่อสารกันแบบข้ามหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลภาพรวมของการสื่อสารในหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.73)

ตาราง 5 ระดับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงกลม

แบบวงกลม	ระดับการติดต่อสื่อสาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้บริหารได้ข้อมูลย้อนกลับของการทำงาน	4.00	0.65	มาก
2. ผู้บริหารนำข้อมูลย้อนกลับไปกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางขององค์กร	4.02	0.68	มาก
3. ผู้บริหารได้ทราบปัญหาอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรจากการสื่อสาร	3.99	0.68	มาก
4. บุคลากรลดความกดดันและความเครียดลง จากการให้ข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้บริหาร	3.99	0.80	มาก
5. บุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้นจากผลของการสื่อสาร	3.94	0.79	มาก
6. บุคลากรสื่อสารได้กับผู้มีตำแหน่งใกล้เคียงกัน	4.11	0.75	มาก
7. บุคลากรมีสิทธิเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร	4.06	0.76	มาก
8. เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.08	0.74	มาก
9. ไม่จำเป็นต้องมีผู้นำในการเริ่มการติดต่อสื่อสาร	3.71	0.90	มาก
10. มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง	4.05	0.80	มาก
ภาพรวม	4.00	0.53	มาก

จากตาราง 5 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงกลม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรสื่อสารได้กับผู้มีตำแหน่งใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75) เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.74) และบุคลากรมีสิทธิเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้นจากผลของการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.79)

ตาราง 6 ระดับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบทุกช่องทาง

แบบทุกช่องทาง	ระดับการติดต่อสื่อสาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. เลือกรูปแบบการส่งข่าวสารได้หลายรูปแบบ	4.35	0.65	มาก
2. การสื่อสารจะเป็นในนามบุคคลหรือหน่วยงานก็ได้	4.12	0.70	มาก
3. มีผลการตอบรับเบื้องต้นหลังจากสื่อสารเรียบร้อยแล้ว	4.02	0.73	มาก
4. วิธีการในการสื่อสารมีผลต่อความเข้าใจตรงกันในช่องทางการสื่อสาร	4.11	0.73	มาก
5. สามารถให้การแนะนำและมอบนโยบายในระหว่างการสื่อสาร	4.03	0.74	มาก
6. ประสิทธิภาพของผู้บังคับบัญชาขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆในการติดต่อสื่อสาร	4.08	0.70	มาก
7. บุคลากรทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร	4.13	0.78	มาก
8. บุคลากรสามารถเลือกสื่อสารกันได้อย่างอิสระทุกตำแหน่ง	4.15	0.82	มาก
9. มีการสื่อสารกันเป็นวงกว้างในหน่วยงาน	4.06	0.86	มาก
10. บุคลากรสามารถประสานเชื่อมโยงการติดต่อสื่อสารได้ทุกจุด	4.11	0.80	มาก
ภาพรวม	4.12	0.56	มาก

จากตาราง 6 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบทุกช่องทาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เลือกรูปแบบการส่งข่าวสารได้หลายรูปแบบ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) บุคลากรสามารถเลือกสื่อสารกันได้อย่างอิสระทุกตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.15$, S.D. =

0.82) และบุคลากรทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีผลการตอบรับเบื้องต้นหลังจากสื่อสารเรียบร้อยแล้ว ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.73)

ตาราง 7 ระดับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวม

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	ระดับการติดต่อสื่อสาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. แบบลูกโซ่	4.02	0.50	มาก
2. แบบวงล้อ	4.04	0.51	มาก
3. แบบวงกลม	4.00	0.53	มาก
4. แบบทุกช่องทาง	4.12	0.56	มาก
ภาพรวม	4.04	0.46	มาก

จากตาราง 7 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.46) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ แบบทุกช่องทาง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.56) แบบวงล้อ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.51) แบบลูกโซ่ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.50) และแบบวงกลม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.53)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

การเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิชยฐานะ และที่ตั้งจังหวัด โดยใช้การทดสอบที (t-test) ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบเอฟ (F-test) ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	เพศชาย (n = 127)		เพศหญิง (n = 223)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. แบบลูกโซ่	4.12	0.51	3.96		
2. แบบวงล้อ	4.12	0.54	3.99	0.48	2.435	.015*
3. แบบวงกลม	4.08	0.50	3.95	0.53	2.341	.020*
4. แบบทุกช่องทาง	4.22	0.55	4.06	0.55	2.571	.011*
ภาพรวม	4.14	0.48	3.99	0.45	2.864	.004*

* $p \leq .05$

จากตาราง 8 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. แบบลูกโซ่	ระหว่างกลุ่ม	2.116	2	1.058	4.349	.014*
	ภายในกลุ่ม	84.402	347	0.243		
	รวม	86.517	349			
2. แบบวงล้อ	ระหว่างกลุ่ม	2.422	2	1.211	4.829	.009*
	ภายในกลุ่ม	87.037	347	0.251		
	รวม	89.459	349			

ตาราง 9 (ต่อ)

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. แบบวงกลม	ระหว่างกลุ่ม	1.481	2	0.741	2.697	.069
	ภายในกลุ่ม	95.281	347	0.275		
	รวม	96.762	349			
4. แบบทุกช่องทาง	ระหว่างกลุ่ม	0.944	2	0.472	1.522	.220
	ภายในกลุ่ม	107.600	347	0.310		
	รวม	108.544	349			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.373	2	0.686	3.222	.041*
	ภายในกลุ่ม	73.927	347	0.213		
	รวม	75.300	349			

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแบบลูกโซ่ และแบบวงล้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method)

ตาราง 10 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ แบบลูกโซ่

อายุ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 30 ปี	30 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี
		3.92	4.00	4.11
น้อยกว่า 30 ปี	3.92	-	0.07	0.19*
30 - 45 ปี	4.00		-	0.11
มากกว่า 45 ปี	4.11			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ แบบลูกโซ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างอายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุมากกว่า 45 ปี

ตาราง 11 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ แบบวงล้อ

อายุ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 30 ปี	30 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี
		3.94	4.00	4.13
น้อยกว่า 30 ปี	3.94	-	0.06	0.19*
30 - 45 ปี	4.00		-	0.13
มากกว่า 45 ปี	4.13			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ แบบวงล้อ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างอายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุมากกว่า 45 ปี

ตาราง 12 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ ภาพรวม

อายุ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 30 ปี	30 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี
		3.96	4.03	4.11
น้อยกว่า 30 ปี	3.96	-	0.07	0.15*
30 - 45 ปี	4.03		-	0.07
มากกว่า 45 ปี	4.11			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ ภาพรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างอายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุมากกว่า 45 ปี

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (n = 195)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n = 155)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
	1. แบบลูกโซ่	4.00	0.44	4.05		
2. แบบวงล้อ	4.03	0.47	4.05	0.55	0.259	.796
3. แบบวงกลม	4.00	0.47	3.99	0.59	0.029	.977
4. แบบทุกช่องทาง	4.13	0.53	4.10	0.60	0.399	.690
ภาพรวม	4.04	0.41	4.05	0.52	0.205	.837

p>.05

จากตาราง 13 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	ผู้บริหาร สถานศึกษา (n = 105)		ครู (n = 245)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แบบลูกโซ่	4.11	0.57	3.98	0.46	2.082	.039*
2. แบบวงล้อ	4.08	0.56	4.02	0.48	1.072	.285
3. แบบวงกลม	4.02	0.58	3.98	0.50	0.666	.506
4. แบบทุกช่องทาง	4.18	0.58	4.09	0.55	1.416	.158
ภาพรวม	4.10	0.52	4.02	0.44	1.430	.154

* $p \leq .05$

จากตาราง 14 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบลูกโซ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงล้อ แบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. แบบลูกโซ่	ระหว่างกลุ่ม	0.933	2	0.466	1.891	.152
	ภายในกลุ่ม	85.585	347	0.247		
	รวม	86.517	349			
2. แบบวงล้อ	ระหว่างกลุ่ม	1.107	2	0.554	2.174	.115
	ภายในกลุ่ม	88.352	347	0.255		
	รวม	89.459	349			

ตาราง 15 (ต่อ)

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. แบบวงกลม	ระหว่างกลุ่ม	0.761	2	0.380	1.375	.254
	ภายในกลุ่ม	96.001	347	0.277		
	รวม	96.762	349			
4. แบบทุกช่องทาง	ระหว่างกลุ่ม	0.239	2	0.120	0.383	.682
	ภายในกลุ่ม	108.305	347	0.312		
	รวม	108.544	349			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.351	2	0.176	0.814	.444
	ภายในกลุ่ม	74.949	347	0.216		
	รวม	75.300	349			

$p > .05$

จากตาราง 15 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวิทยฐานะ

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	ไม่มีวิทยฐานะ (n = 128)		วิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป (n = 222)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แบบลูกโซ่	3.94	0.48	4.07	0.50	-2.398	.017*
2. แบบวงล้อ	3.99	0.47	4.06	0.52	-1.242	.215
3. แบบวงกลม	3.93	0.52	4.03	0.53	-1.665	.097
4. แบบทุกช่องทาง	4.13	0.49	4.11	0.59	0.246	.806
ภาพรวม	4.00	0.42	4.07	0.49	-1.378	.169

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบบล็อกโซ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงล้อ แบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามที่ตั้งจังหวัด

รูปแบบการติดต่อสื่อสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. แบบบล็อกโซ่	ระหว่างกลุ่ม	0.161	3	0.053	0.215	.886
	ภายในกลุ่ม	86.357	346	0.250		
	รวม	86.517	349			
2. แบบวงล้อ	ระหว่างกลุ่ม	1.146	3	0.382	1.497	.215
	ภายในกลุ่ม	88.313	346	0.255		
	รวม	89.459	349			
3. แบบวงกลม	ระหว่างกลุ่ม	0.483	3	0.161	0.578	.630
	ภายในกลุ่ม	96.279	346	0.278		
	รวม	96.762	349			
4. แบบทุกช่องทาง	ระหว่างกลุ่ม	1.286	3	0.429	1.383	.248
	ภายในกลุ่ม	107.258	346	0.310		
	รวม	108.544	349			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.511	3	0.170	0.787	.502
	ภายในกลุ่ม	74.789	346	0.216		
	รวม	75.300	349			

$p > .05$

จากตาราง 17 พบว่า แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามที่ตั้งจังหวัด ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้วิจัยได้สรุปผลอภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิชยฐานะและที่ตั้งจังหวัด

สมมติฐานในการวิจัย

แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ และที่ตั้งจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,798 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 151 คน และครู 2,647 คน (ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, ย่อหน้า 19)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของตัวอย่าง จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือมีความคลาดเคลื่อน 0.05 (สุวีย์ ศิริโกภากริมย์, 2546, หน้า 129 - 130) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน โดยกำหนดผู้บริหารร้อยละ 30 และครูร้อยละ 70 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดี และเมื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแล้วได้จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน และครูผู้สอนจำนวน 245 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วนแบบเจาะจงตามขนาดของผู้บริหารและครูของแต่ละจังหวัด (stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

1.1 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบลูกโซ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความตั้งใจ ความเข้าใจ การยอมรับ และนำไปสู่การสื่อสารให้ตรงเป้าหมาย ใช้ภาษาธรรมดาที่ใช้อยู่เป็นประจำ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อการสื่อสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารมีความน่าเชื่อถือ

1.2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงล้อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการสื่อสารทั้งแบบที่ใช้วาจาและไม่ใช้วาจา ผู้ที่สื่อสารสามารถเป็นได้ทั้งผู้ส่งและผู้รับใน

ขณะเดียวกัน และมีการติดต่อสื่อสารกันแบบข้ามหน่วยงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลภาพรวมของการสื่อสารในหน่วยงาน

1.3 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงกลม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรสื่อสารได้กับผู้ที่ทำหน้าที่ใกล้เคียงกัน เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และบุคลากรมีสิทธิเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้นจากผลของการสื่อสาร

1.4 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบทุกช่องทาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เลือกรูปแบบการส่งข่าวสารได้หลายรูปแบบ บุคลากรสามารถเลือกสื่อสารกันได้อย่างอิสระทุกตำแหน่ง และบุคลากรทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีผลการตอบรับเบื้องต้นหลังจากสื่อสารเรียบร้อยแล้ว

1.5 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ แบบทุกช่องทาง แบบวงล้อ แบบลูกโซ่ และแบบวงกลม

2. เปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2.1 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบลูกโซ่ และแบบวงล้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

2.3 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ใน

ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบลูกโซ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงล้อ แบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

2.5 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.6 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบลูกโซ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบวงล้อ แบบวงกลม และแบบทุกช่องทาง ไม่แตกต่างกัน

2.7 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามที่ตั้งจังหวัด ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

1.1 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบลูกโซ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีความสำคัญการสื่อสารแบบลูกโซ่ว่าเป็นการไหลของข่าวสารจะถูกควบคุมอยู่ส่วนกลาง (centralized) คนอยู่ตำแหน่งกลางของการรับส่งข่าวสารจะเป็นผู้นำของการสื่อสาร เหมาะสำหรับการแก้ปัญหาต่างๆ เครือข่ายประเภทลูกโซ่ (chain) คนตรงกลางจะได้รับข้อมูลจากทั้งสองฝ่าย โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ต้องเจอกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของบำเรอ จรเกตุ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับรูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อพบว่ารูปแบบการสื่อสารส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติมาก

1.2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงล้อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 5 มีความสำคัญของการสื่อสารแบบวงล้อว่าเป็นรูปแบบที่รวมอำนาจมากที่สุด ชาวสารทุกอย่างจะต้องไหลผ่านบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของล้อ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัญชลี กีส (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและครูหัวหน้างานกลุ่มสาระโรงเรียนในเครือ-พระแม่มาลี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายแบบ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกแบบ

1.3 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบวงกลม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีความสำคัญการสื่อสารแบบวงกลม ว่าเป็นการติดต่อข่าวสารกันแบบต่อเนื่องกัน ซึ่งให้ประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาได้ดี ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในทีม แต่อาจมีปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนจะเท่าเทียมกัน จึงไม่มีคนสั่งงานและตัดสินใจอย่างเด็ดขาด สอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวลอย พิมพิบาล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารภายในโรงเรียน เขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหาร มีรูปแบบการสื่อสารภายในโรงเรียนเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบทุกช่องทาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีความสำคัญการสื่อสารแบบทุกช่องทางว่าเป็นการสื่อสารแต่ละช่องทางจะมีความสามารถในการรองรับชนิดและปริมาณข่าวสารได้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของช่องทางการสื่อสาร และทำให้เกิดการสื่อสารกันในวงกว้าง บุคลากรมีความเท่าเทียมกันในการติดต่อสื่อสารและสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของบำเรอ จรเกตุ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับรูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อพบว่ารูปแบบการสื่อสารส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติมาก

2. เปรียบเทียบแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2.1 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีเพศต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสาร

เป็นเครื่องช่วยในการแก้ปัญหาการติดต่อสื่อสารจะช่วยแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้นำจะต้องหาวิธีสร้างระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้รู้จักแหล่งข้อมูลและประหยัดเวลาในการให้ข้อมูล เป็นการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นทัศนคติและพฤติกรรมของเพื่อนร่วมงานซึ่งผู้นำจำเป็นต้องใช้อิทธิพลและผู้นำก็สื่อสารเพื่อใช้อิทธิพลนี้ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวลอย พิมพิบาล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารภายในโรงเรียน เขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีอายุต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารช่วยให้เกิดการพัฒนาและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การที่บุคลากรขององค์กรทุกระดับสามารถสื่อสารได้อย่างเสรี มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความกล้าที่จะสื่อสารยอมนำไปสู่การเสนอความคิดสร้างสรรค์ คิดที่จะทำให้เกิดผลงานที่ดีที่สุด นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้าซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐวุฒิ วิพรรรณะ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบรูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.3 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารช่วยให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันดีขึ้น การสื่อสารนำมาซึ่งความไว้วางใจ หากมีปริมาณที่เหมาะสมแล้ว จะช่วยให้เกิดความกล้าที่จะสื่อสาร กล้าที่จะถามกล้าที่จะออกความคิดเห็น ท้วงติง และช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัญชลี กิติ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและครูหัวหน้างานกลุ่มสาระโรงเรียนในเครือ-พระแม่มาลี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของหัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มาลีทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ทั้งสองฝ่าย การสื่อสารช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกัน นำมาซึ่งความสนิทสนม ความไว้วางใจ นำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้บริหารในระดับต่างๆ และพนักงานโดยรวม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัญชลี กีสี่ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและครูหัวหน้างานกลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มารี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูหัวหน้างานกลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มารีโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญเพราะเป็นการชี้แจงสมาชิกใหม่ให้รู้จักหน่วยงาน สายการบังคับบัญชาสมาชิกในหน่วยงาน การประสานกิจกรรมต่างๆ ทำให้คนในหน่วยงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทั้งในการปฏิสัมพันธ์เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐวุฒิ วิพรรรณะ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบรูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.6แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญของฝ่ายบริหารในการบริหารงาน เพราะการสื่อสารจะช่วยให้การทำงานลุล่วงไปได้โดยตลอด เป็นเครื่องช่วยตรวจสอบความเข้าใจในเนื้องานและผลงาน ฯลฯ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวลอย พิมพิบาล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารภายในโรงเรียน เขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามที่ตั้งจังหวัด ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีที่ตั้งจังหวัดต่างกันมีความเห็นว่าการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญต่อ

องค์กรทุกองค์การการบริหารงานทุกระดับต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารทั้งสิ้น การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การชี้แจงให้ผู้ร่วมงานหรือการประสานงาน ต่างอาศัยการติดต่อสื่อสารใน ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง การจัดทำระบบการติดต่อสื่อสารที่ดีเป็นภารกิจของการบริหารงาน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวลอย พิมพิบาล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารภายในโรงเรียน เขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและรายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ในการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 แบบลูกโซ่ ข้อเฉลี่ยที่ค่าต่ำที่สุด คือ แหล่งข้อมูลข่าวสารความน่าเชื่อถือ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรมีการใช้ แหล่งข้อมูลข่าวสารมีความน่าเชื่อถือ

1.4 แบบวงล้อ ข้อเฉลี่ยที่ค่าต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลภาพรวมของการ สื่อสารในหน่วยงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรเป็นผู้ดูแลภาพรวมของการสื่อสารในหน่วยงาน

1.2 แบบวงกลม ข้อเฉลี่ยที่ค่าต่ำที่สุด คือ บุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้น จากผลของการสื่อสาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรมีการใช้การสื่อสารเพื่อช่วยให้บุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้น

1.3 แบบทุกช่องทาง ข้อเฉลี่ยที่ค่าต่ำที่สุด คือ มีผลการตอบรับเบื้องต้นหลังจาก สื่อสารเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรแสวงหาผลการตอบรับเบื้องต้นหลังจากสื่อสารเรียบร้อยแล้ว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยใช้ตัว แปรที่แตกต่างกันออกไปจากเดิม

2.2 ควรมีการศึกษาแบบการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล